

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 400 Lei.

pe un jumătate de an 200 Lei

Abonamentele se plătesc nu-
măr la mână!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melln și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava Mică, Telefon Nr. 68.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

Un și Corp V, adică de înălțimea
doi milimetri, Lei 15 Lățimea de
1 centimetru Lei 60.

Sărbătoarea dela Sibiu

Universitatea a sărbătorit cinci bărbați de frunte ai
Bisericii noastre

In cetatea Sibiului — ca-
pitala vremelnică a Ardea-
lului — s'a sărbătorit me-
moria marilor bărbați arde-
ni: dr. Ioan Rațiu, Gh.
Barițiu, Al. Papiu Ilarian,
Baron David Ursu de Mar-
gina și Iosif Șterca Șuluțiu.

Fruntașii Transilvaniei
de astăzi s'au adunat la Si-
biu, ca să închine un gând
curat de recunoștință celor
cinci luptători naționaliști,
cari își dorm somnul de
ceci în cimitirul de lângă
biserica română unită din
strada protopop Rusu. Au
luat parte bătrâni cu părul
cărunt de vreme — oameni
cari au pregătit marea act
al unirii dela 1918 —, ală-
turi de tineretul studentesc,
adejdea de mâine a nea-
mului.

Serbarea a fost aranjată
de către Universitatea Re-
gele Ferdinand din Cluj,
care, după ce în anul trecut
a sărbătorit pe mitropolitul
ortodox Andrei Șaguna și
Gheorghe Lazar, în anul a-
cesta a cinstit memoria celor
cinci fii ai Bisericii no-
stre.

I. P. S. S. dr. Valeriu
Traian Frențiu, după cele-
brarea sfintei liturghii și
slujirea unui părăstas la
care răspunsurile au fost
date de către corul Aca-
demiei Teologice din Blaj con-
dus de d. prof. I. Florea, în
cupinte alese a evocat viața
plină de fapte mari a săr-
bătoritorilor.

Cu evlavie de evanghelie,
într-un Ardeal și-a plecat
renunțării în fața mormin-
telor acelor, cari, în vre-
muri de urgie, au luptat cu
porba, cu scrisul și cu fapta,
la ridicarea neamului lor.

E greu războiul armelor
purtat pe câmpul de bătăie,
dar nici cel al scrisului nu
este ușor, îndeosebi atunci
când acei cărora te adre-
sesi, în încăpăținarea lor,
nu vreau să te înțeleagă.

Cei cinci ardeleni sărbă-
torii la Sibiu au făcut parte
dintre numeroși noștri
înaintași, cari au muncit o
viață iutregă, pentru o viață
mai bună a poporului tran-
silvan.

In lupta lor, au întâmp-
inat multe piedici, dar s'au
frânt toate în fața dârzeniei
lor. Temnițele și lanțurile
celor ce ne doreau moartea
nu au fost în stare să su-
grume viața unui neam ho-
tărât să nu mai poarte jug
strein.

Neînfricatul dr. Ioan Ra-
țiu, autorul faimosului Me-
morand, a înfundat temni-
țele ungușești, pentru drep-
tatea ardeleană. Împreună
cu Cipariu și cu Andrei Șa-
guna a fondat marea aso-
ciație de cultură „Astra”.

Gh. Barițiu, un mănuiitor
iscusit al condeiului, este
intemeietorul gazetăriei ro-
mânești de dincoace de
munți. Intre zidurile vechi
ale Brașovului a scos gazeta
„Foia pentru minte și lile-
ratură” și „Gazeta Tran-
silvaniei”. In anul 1860 a
redactat statute „Astrei”, al
cărei președinte a fost mai
mulți ani. Tot el a scris și
istoria Transilvaniei în 3
volume mari.

Al. Papiu Ilarian, isto-
riograf vestit, a tipărit do-
cumentele istorice „Tesaur
de documente” și biografia
lui Gh. Șincai. Ca profesor
la Universitatea din Iași a
sădit în sufetele tineretului

moldovean uragostea de
neam și țară. A fost membru
al Academiei Române și mi-
nistrul de justiție.

Baron David Ursu de
Margina și Iosif Șterca Șu-
luțiu, unul colonel în ar-
mata austriacă, iar celălalt
magistrat de frunte și pre-
zident al „Astrei” au făcut
cinste Românilor din Tran-
silvania prin munca lor
neobosită.

Sărbătoarea dela Sibiu a
fost o adevărată și de îndă-
țare sufletească. Cei bătrâni
au trăit vremurile de bejenie,
alături de cei sărbătorii.
I-au cunoscut cu toții. Odi-
nioară au făcut doar parte
din același front. Mulți au
suferit împreună cu ei.

Cine nu și-a adus aminte,
la Sibiu, de vestitul proces
al lui dr. Ioan Rațiu și Lu-
caci, sau de slova romă-
nească scrisă în gazetele
lui Barițiu dela Brașov?

Bătrânii au trăit cu ochii
în lacrimi vremuri sfinte
de altădată, iar tineretul
s'a adăpat la izvorul nese-
cat al românismului. Din
faptele celor de ieri a în-
vățat ce are de făcut azi și
mai ales mâine, când va fi
chemat să conducă destinele
neamului. A învățat că „nici
temnițele nici lanțurile nu
pot sugruma puterile spiri-
tuale ale unui popor puternic
și disciplinat ca poporul ro-
mân”, așa după cum a spus
d. Iuliu Hașiegaru, rectorul
Universității din Cluj, în cu-
vântul adresat studențimii.

Petru P. Baclu

Rugăciuni pentru sfântul Pă-
rinte. Creștinul Logojului a
poruncit în „Sionul Românesc”,
care este foia oficială a Diece-
zei Logojului, ca Preoții împre-
ună cu poporul, după terminarea
sl. liturghii, să ingenușche, în
trei Domnoci dupăolaltă și să
zică câte un „Tatăl nostru” și
„Născătoare” pentru sfântul Pă-
rinte dela Roma.

Păcatele noastre și pe- desele Domnului

Atunci, când sulerim, nu plângem
și credem de multeori, că nu suntem
vrednici de pedepse, însă trebuie
să recunoaștem, că pedeapsa dum-
nezească este o dreptate asupra
noastră. De aceea și zice Scrip-
tura: „Fii am hrănit și am crescut,
ei necredincioși mi-au fost” (Is. 1,
2). Și spune mai departe Isaia pro-
fetul, că bou și măgarul își cu-
nose stăpânul, dar poporul nu, și
ii zice: „sămânță de făcători de rele,
fii stricați”. Inșiră profetul pe larg
fărădelegile poporului și continuă:
„mai marii tăi sunt răsvrătitori și
părtași ai hoștilor, fiecare iubește
mita, umblă după bani, orfanului
dreptate nu i-se face și judecata
văduvei nici nu ajunge până la ei”.

Ce fac fetele Sionului? „S'au
mândrit, umblă cu gâtul întins și
fac semne cu ochii, umblă mărun-
țel ... au cercei, brățare și văluri,
legături la cap, lanțușele, brăie,
cutii cu parfum, amulete, eșarpe,
mantii, fungete, oglinge, și cămă-
șele, tiare și văluri lungi” (Is. 3, 16).
Fărădelegile poporului le arată toți
profeții. Așa Amos descrie purtare
rea a conducătorilor: „Ascultați a-
cestea voi și înghițiți pe cei lipsiți
și stărpiți pe cei săraci ai țării, zi-
când: De ar trece mai curând a-
ceste luni nouă, ca să vindem
grâul și Sâmbăta, ca să scoatem și
să vindem bucatele, micșorând efa
(leldera) și măbind siclul (prețul) și
strămtând măsurile cu înșelăciune,
ca să cumparați pe cei lipsiți cu
bani și pe cei săraci pentru o pă-
reche de încălțăminte” (Amos 8, 4).

După acestea mari păcate ur-
mează pedepsele. Pământul nu a-
duce roada, „Și voi face ca cerul
vostru să fie de fier și pământul
vostru de aramă” (Lev. 26, 19) va
fi deci lipsă de pâne, care se va
da cu măsură (cartela). „Și zec
femei vor coace pâinea voastră în
cuptor și se va da vouă pâinea cu
măsură și veți mânca, dar nu voi
vă veți sătura” (Lev. 26, 26). Și
vor veni și alte năcazuri și dureri:
„Și cetățile voastre le voi aduce
la pustiere (Lev. 26, 31).

Vor veni blesteme pentru neascultare; boli în vite, în oi, ciumă, lingoare, friguri, secetă, ploii multe, ba ce este mai mult, poporul, care nu ține legea Domnului nu va avea noroc în război: „Și Domnul va face, ca tu să fii bătut de vrăjmașii tăi, pe o cale vei ieși asupra lor și pe șapte căi vei fugi de înaintea lor” (II Lege 28, 25). Poporul necredincios nu-i stăpân la el acasă, în țara lui: „Și străinul, care este în mijlocul tău se va înălța peste tine mai sus, mai sus, și tu vei cădea mai jos, mai jos. El te va imprumuta și tu nu-i vei imprumuta și el va fi la cap și tu în coadă!” (II Lege 28, 43).

Poporul, care-i blestemat și lăpădat de Dumnezeu va ajunge să-și piardă țara, va ajunge sub jug străin: „Va aduce Domnul asupra ta o națiune din depărtare dela marginea pământului... o națiune, a cărei limbă nu o vei înțelege, națiune aspră la priviri, care fața celui bătrân nu o cinstește și de copil nu are milă” (II Lege 28—49).

Asupra pedepselor ce vin peste popor pentru păcate să ascultăm și pe prorocul Isaia: „Bărbații tăi vor cădea de sabie și — fetele Sionului vor plânge și vor jeli... Și în ziua aceea șapte femei se vor apuca de un singur bărbat zicând: „vom mânca pâinea noastră și vom îmbrăca vestmintele noastre, numai să fim numite după numele tău, depărtează ocara noastră” (Is. 3, 25—4, 1).

Dar, ca să nu mai înșirăm păcatele noastre, pe cari le avem și noi azi, sfârșim și cu arătarea pedepselor, cari sunt arătate în sf. Scriptură, din cari am spicuit ceva.

Dar nu trebuie nici nădejdea să ne-o pierdem. Să ne îndreptăm! „veniți să ne întorcem la Domnul, căci el ne-a sfășiat, tot el ne

va vindeca; el ne-a lovit, el ne va lega rana; el într-o zi-două, ne va vindeca și a treia zi ne va scula și vom trăi înaintea lui” (Osea 6, 1). Dumnezeu ne făgăduiește pacea pe pământ dacă trăim legea: „Căci din Sion va ieși legea și cuvântul Domnului din Ierusalim și el va judeca între neamuri și va hotărî între multele popoare, și-și vor face din săbiile lor fere de plug și din lănci cuțite; popor asupra altui popor nu va mai ridica sabia, nici se vor mai deprinde cu războiul” (Isaia 2, 3).

Să învățăm, să ne îndreptăm până este vreme!

Pr. I. Oprinca

Serbarea școlii normale din Blaj

La prinderca postului de Crăciun, Școala Normală de băieți din Blaj a aranjat o frumoasă serbare, la care, pe lângă elevi, a luat parte un public numeros din oraș. S'au declamat poezii patriotice. Versurile frumoase ale poetului ardelean Iustin Ilieșiu au stors lacrimi din ochii ascultătorilor. Piesa „Ovidiu Șicană” a fost foarte bine predată de către elevii școlii. La sfârșitul serbării a vorbit p. Dr. Simion Crișanu și dl. inspector general școlar Theodosiu, care a rămas mulțumit de reușita serbării.

Preasfințitul Logojuului și ziarul nostru. Preasfințitul Logojuului a fost totdeauna un foarte mare prieten și binevoitor al ziarului nostru. În repetate rânduri și-a dovedit această dragoste. Mai nou a publicat un ordin, prin care îi roagă pe Preoții din Decize, să se îngrijească de încesarea restanțelor la „Unirea Poporului”. Îi mulțumim din suflet.

GRAUNȚE SUFLETEȘTI

Căile mântuirii

Tinărul din Sf. Evanghelie, dornic de a-și mântui sufletul, vine la Isus și întreabă: Doamne, ce să fac, ca să moștenesc viața de veci?

Ce să faci? Să ții poruncile, îl sfătuește Mântuitorul. La aceasta tinărul adaugă: Acestea toate le-am păzit din tinerețile mele. Ori, Isus văzând că tinărul vrea să ajungă la o mai mare sfințenie, îi răspunde: Încă una îți lipsește; toate câte ai le vinde și le dă săracilor și vei avea comoară în cer și vino după mine.

Din acestea vedem că două sunt căile de mântuire ale sufletului. Una, când noi trăim în familia noastră printre oameni și muncim, la o meserie oarecare, ca cea de plugar, pantofar și altele, cu o singură condiție însă, ca să trăim cinstit. A doua este aceea de pildă, când cineva băiat sau fată, tinăr sau bătrân, simte că pe lângă ținerea poruncilor poate urma întreg sfatul Mântuitorului dat tinărului din Evanghelie. Astfel își împarte tot ce are la săraci, iar apoi intră în mănăstire. — Iată dară căile mântuirii, pe cari pilda următoare ni-le va arăta mai limpede.

Intr'o familie cu 8 copii, destul de lipsită, moare tatăl. Băiatul cel mai mare, simțind darul de a se face sfânt, pleacă în pustie. Acolo mănca numai rădăcini, se culca numai pe mărăcini, rugându-se foarte mult, și ziua și noaptea. După 7 ani de astfel de viață era numai piele și oase.

S'a întâmplat însă că a venit mamă-sa la el să-i spună, că moare de foame. Sfântul, crezând că-i dia-

volul ce vine să-l ispitească, a alungat-o cu pietre. Și nu peste mult mama a murit de foame cu copii cu tot.

După câțiva ani, călugărul nostru cere în rugăciunile sale următoarele: Doamne este pe lume vreun om mai vrednic de rai decât mine, pentruca să-i urmez pilda vieții lui?! Și Domnul i-a răspuns: Da, este Simon Cismarul din Ierusalim! Călugărul auzind așa ceva, a și plecat într'acolo. Intrând în casă întreabă: Dumneata ești Simon Cismarul? Da eu sunt! răspunse vesel stăpânul casei, sărutând mâna călugărului și poftindu-l să ia loc. D'apoi eu credeam că ești călugăr, zise sfântul. Da de unde, răspunse cismarul, căci am nevastă și 6 copii. Și ia muncesc la ghetete toată ziua, ca să-i îngrijesc și să-i fac oameni de omenie.

De rugat te rogi mult, întreabă sfântul. D'apoi în Dumineci și sâmbător ascult Sf. Liturghie și mai citești și din psaltire și din viețile sfinților, iar în celelalte zile mă rog mai puțin și lucrez de zor.

Dar noaptea te rogi? — Noaptea mă odihnesc, căci sunt obosit. — Atunci ce faci de ești plăcut lui Dumnezeu? Păi, ce să fac, muncesc pentru copii, mai dau câte ceva la săraci, ascult legile țării, cinstesc pe toată lumea și mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a dat putere ca să pot lucra.

Prin urmare, să nu socotim că sfințenia e numai în mănăstire, ci în orice ocupație. Și iarăș sfințenia nu-i numai în post și ajun cari ne slăbesc trupul făcându-l neputincios pentru îndeplinirea îndatoririlor noastre. Și vorba Sf. Pavel: de ași

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI”

Colindă

Să nu-ți greșit Adam,
In păcat noi nu eram.
Adam tare a greșit!
Ieșind la poartă plângând
Dumnezeu l-a auzit,
Jos la el s'o coborât,
Și din grai lui i-o grăit:
— De ce plângi tu, mări Adame?
— Dar, eu cum n'oi plânge, Doamne.
Porunca care mi-ai dat
Sub picioare-am călcat.
Eu pentr'o poamă amară
Am ieșit din rai, afară.
Ratule grădină dulce,
Din tine nu m'aș mai duce.
De dulceața pomilor,
De mirosul florilor,
De-aprinsul făclilor.

Culeasă din comuna Luier, jud. Mureș
Prof. NIC. PINTEA

Incercuește svonul cu nepăsarea ta, și sugrumă-l cu necrederea.

Trandafir și Busuioc

Când s'au apropiat de curțile cele întărite, de departe le iese înainte un smeul, care striga: „De nime nu mă tem pe lume, fără numai de Busuioc fecior frumos. Însă știu că nu-i va aduce cioarele oscioarele și vântul piciorul pe aici”. „Ba tocmai el era” îi răspunde Busuioc, „și am venit după fata de împărat”. „Ea e a stăpânului nostru” îi zise smeul, „și dacă vrei să o scapi, trebuie să te lupți cu mine”. Busuioc primind, s'a luptat cu smeul zi de vară până seară făindu-se cu paloșile, dar nu s'au putut birui unul pe altul. Atunci a sărit calul lui Busuioc pe al smeului și l-a făcut tot fărâme, încât din hoitul lui a înălțat un stâncen de carne. Busuioc a alergat apoi ca gândul spre curtea smeilor, unde era fata de împărat singură, căci smeii erau la vânat, și a luat-o către cetate, ducându-o la tatăl ei. Feciorul nostru nici de data aceasta n'a vrut să intre în cetate, fără a lăsa numai pe fată, pe care tatăl ei, împăratul, și toți curtenii au primit-o cu mare bucurie.

Busuioc s'a îmbrăcat iarăși în hainele de argat și s'a dus la bucătăria împăratului. Calul l-a sfătuit ca a doua zi din nou să se ceară dela bucătar, să-l lase afară din curte, că mai are trei galbeni, pe cari vrea să-i dea altui om să i-i păstreze. Peste noapte s'au cutremurat din nou curțile împăratului, căci smeul smeilor a trimis o nouă ștafetă să ceară fata dela împărat, pentru a-i fi nevastă. Împăratul n'a avut încătrău și a trimis-o mai marelui smeilor.

Dimineața Busuioc a făcut așa cum l-a învățat calul. Și-a cerut voia bucătarului, să-i îngăduie să iese în oraș, să caute pe un om, cumnat al lui. La poarta cetății l-a întâmpinat calul, care i-a zis: „Îmbracă-te în aceste vestminte de argint și să-ncingi paloșul, să plecăm, să scăpăm fata din mâinile smeilor, apoi va fi ce va vrea Dumnezeu”. Busuioc a făcut așa după cum l-a învățat calul, și apropiindu-se de curțile smeilor, i-a ieșit în cale unul cu trei capete care strigă: „De nime nu mă tem pe lume, numai de Busuioc fecior frumos, dar știu că nu-i poartă cioarele oscioarele, nici corbii carnea

pe aici. „Nu mă port eu ca un voinic ce sunt”, îi răspunse Busuioc, „și am venit să scap pe fata împăratului din mâinile Smeului Smeilor”. „O vei scăpa dacă mă birui pe mine” îi zise smeul cel cu trei capete, și amândoi au început lupta. Până spre seară s'au luptat, dar nu s'au putut birui. Atunci calul lui Busuioc a sărit peste smeul și l-a prăpădit cu calul cu tot, apoi a plecat la curtea smeilor și a luat pe fată și a dus-o a doua oară împăratului. Pe drum fata l-a rugat, să se suie în căruța alături de ea. Busuioc a ascultat-o și-a legat calul său cel năzdrăvan de coșul căruței, și așa au venit până aproape de orașul unde sta împăratul, tatăl fetei. Pe drum fata a băgat de seamă că Busuioc are în păr o șuviță albă. La marginea cetății flăcăul nostru s'a coborât din căruța și-a deslegat calul și a lăsat pe fată să intre singură în curțile împăratești, iar el neștiut de nimeni s'a dus la bucătărie. Calul năzdrăvan l-a învățat, ca și a treia zi să-și ceară invoire dela bucătar, spunând că mai are patru galbeni pe cari ar voi să-i dai unui cunoscut spre păstrare și deci să-i îngăduie să iasă din curțile împăratului.

Pagina agristului:

Lupta contra lăcomiei

— Ochiul dracului — Boala veacului —

Sunt în zilele noastre o mulțime de oameni care se lasă roși de patima banului. Pentru aceștia toate mijloacele de a „face bani” sunt bune. Și se știe prea bine ce înseamnă aceasta: sfârșitul, nedreptăți, crime înfiorătoare, și a. m. d. Omul cuprins de patima banului este ca un lup flămând: nu mai are conștiință, nu mai are milă, nu mai are cinste. Este o adevărată fiară sălbatică.

Ziarul jugoslav „Obzor” din Zagreb ne povestește un fapt foarte ciudat. Cu câțiva ani înainte, un țaran din comuna Lika se duse în America, câștigă bani frumoși și apoi se reîntoarse acasă. Deoarece Sărbul nu prea scrisese celor din țară, aceștia îl crezură mort. Dar în anii din urmă, îmbogățitul se hotărî, să părăsească lumea dolarilor și să se reîntoarcă lângă părinți, soție și cei doi copii ai săi. Zis și făcut. Ajuns acasă într-o seară, dădu pe la cărciumă, mănă ceva, dar spuse cărciumarului, să nu spună nimănui despre sosirea sa acasă, căci voia să facă o surpriză familiei. Intrase în casa părintească și se dădu drept

un călător, rugând pe cei din casă, să-i dea sălaş. Il primiră bucuroși. Zisul călător făcu copiilor daruri frumoase: ceasuri de aur și bani. Apoi se culcară cu toții. Bătrânii, bănuindu-l cu mulți bani, se hotărîră, să-lucidă și să-l jefuiască. Il uciseră cu câteva lovituri de topor, îl jefuiră și apoi îl îgropară pe ascuns.

Dimineața, ducându-se soția la cărciumă după niște beutură, cărciumarul o întrebă: „Ei bine, ești mândră că ți-a venit bărbatul acasă?” La auzul acestor cuvinte, femeia se cutremură, alergă acasă și spuse bătrânilor ceea ce zise cărciumarul. Prăviră mai bine mortul. Era într-adevăr copilul și soțul plecat în America. Hotărîră, să se sinucidă. Se aruncaseră atât bătrânii cât și soția într-o fântână. Când veniră sătenii să-i scoată, bătrânii erau deja morți, iar femeia mai putu încă să povestească îngrozitoarea faptă.

Iată, ce e în stare să săvârșească omul cucerit de patima banului. Și pilde asemănătoare am putea aduce multe de tot, care de care mai înfiorătoare.

Această lăcomie grețoasă după bani este una dintre cele mai grele boale ale veacului nostru. Ea cucereste mulți oameni, atât din pătura de sus, cât și din cea de jos. Pentru bani își vând unii funcționari conștiința! Pentru bani își vând unele femei nenorocite trupul! Pentru bani se săvârșesc atâtea ucideri! Acolo, unde religia nu

împărți toată averea mea și n'am dragoste față de Dumnezeu și față de deaproapele, e tot nimic. Deci, ca să fim sfinți în viața aceasta așa de schimbătoare, trebuie să facem acele lucruri pe cari dacă Cristos ar fi în locul nostru le-ar face ori eventual nu le-ar face.

Păr. Octavian Fullcea

Noaptea a venit a treia solie dela mai marele smeilor și a cerut împăratului să-i trimită fata de nevastă, că altfel va pieri și el și împărăția lui. Neavând împăratul încătrău, a ascultat și de data aceasta porunca împăratului smeilor. Dimineața Busuioc și-a cerut voia dela bucătarul împăratesc să poată pleca în oraș, să-și întâlnească pe omul cunoscut, căruia avea să-i dea cei patru galbeni spre păstrare. La marginea drumului și-a întâlnit calul, care i-a zis:

„Imbracă acum aceste vesminte de aur și așteaptă căruța împăratească care duce fata la curtea mai marele smeilor. Când va sosi aici, pune-te înaintea ei și pleacă până vei întâlni pe smeul smeilor”. Așa a făcut Busuioc și nu peste mult a și văzut căruța care aducea pe fata împăratului, amărită, plânsă și nedormită, căci de data aceasta nu mai trăgea nici o nădejde să scape din mâinile smeului. Pe drum, Busuioc a întâlnit pe smeul cel cu patru capete, care i-a grăit ca și cei doi de mai înainte. Și cu acesta s'a luat la luptă grea, care a ținut zi de vară până seara, când smeul cu cal cu tot a fost omorât. Acum

Busuioc a întors căruța fetei împăratului din drum și a însoțit-o până la porțile cetății. Venind ei spre curțile împăratului, fata i-a pus un inel de aur pe degetul flăcăului, și l-a rugat, să între cu ea la tatăl ei, să-i spuie că el i-a scăpat viața din mâinile smeilor. Toate rugămintele fetei au rămas zadarnice, căci Busuioc la marginea cetății a lăsat pe fată singură și s'a îndepărtat împreună cu calul lui. Intrând fata în curțile împăratului, Busuioc pe altă cale, îmbrăcat în hainele lui de toate zilele, a mers la bucătărie, să-și îndeplinească slujba de ajutor a bucătarului.

Împăratul s'a veselit acum că i-a scăpat fata, dar nu știa cine e voinicul, care a răpus pe cei trei smeii, și orișicât a căutat să-l afle nu l-a putut găsi. În una din zile fata împăratului trecând prin curte cu prietenii ei, a văzut pe ajutorul de bucătar cum încărca lemne pe o roabă, și cum era cu capul descoperit o suviță de păr alb s'a desprins de cel negru. Fata le-a zis prietenilor sale: „Flăcăul acesta seamănă foarte mult cu acela, care m'a scăpat din mâinile smeilor”. Tovarășele ei au început a hohoti

poate pătrunde pentru a înmuia și domoli patima banului, creșterea ce se dă copiilor nu este decât o antrenare la vânătoarea după bani.

Să ne nizuim din toate puterile ca să ne scăpăm de patima aceasta urită, de cumva o avem. De cumva, din fericire nu o avem, să ne păzim, ca să nu o primim. Să nu ne facem inima și sufletul nostru slugă banului. Banul este un mijloc de traiu, un mijloc de schimb. Să nu facem din el o țință, un scop al vieții, căci atunci am ajunge mai rău decât păgâni. Pilda nefericiților sârbi din Lika, să ne fie de învățătură. Să o povestim și aceluia din jurul nostru care par a se îndrăgosti prea tare în bani. Vorba Românului: „Banul, ochiul dracului”

Florea Hodălanu

De prin sate

Vizita canonică a I. P. S. Sale Dr. Valeriu Traian Frențiu, în comuna Veștem, jud. Sibiu

În ziua de 22 Noemvrie I. P. S. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu a coborât în frunțașă comună grănicească Veștem, jud. Sibiu. Aci s'a făcut înalților oaspeți o primire din cele mai frumoase. Cele cinci porți de triumf, ridicate în lungul comunei, arată pe deplin dragostea cu care credincioșii l-au așteptat și primit pe marele păstor dela Blaj. Un impunător banderiu de călăreți, în frunte cu primarul comunei, dl Alexandru Bozdog, apoi d-na Istina Cașolțeanu prezidenta Reuniunii mariane, au întâmpinat pe I. P. S. Arhieru cu cuvinte alese de bun sosit, ultima dăruindu-i un frumos buchet de flori. În fața bisericii

și a se mira de acest gând al fetei de împărat. Ea însă le-a făgăduit că va afla adevărul. De aceea a chemat în iatanul ei pe bucătar și l-a întrebă, dacă ajutorul lui a fost plecat de acasă în zilele când a fost trimisă la mai marele smeilor? Bucătarul i-a spus fetei toate cele întâmplare și povestea cu galbenii din acele trei zile. Spusele bucătarului au întărit-o și mai mult în credința, că acesta este flăcăul care a scăpat-o din mâinile smeilor. Și ca în adevăr să se încredințeze și mai mai mult, l-a chemat la ea și l-a întrebă de toate întâmplările acestea. Busuioc la toate spusele fetei a tăgăduit, chiar și când ea i-a arătat pe deget inelul pe care i-l-a fost pus, când a omorât pe smeul cel cu patru capete.

(Va urma).

Ș. M.

Când sortelești ori trimitești bani, arătați-ne totdeauna, și neapărat, și Nr. din stânga fâșii, cu care vă merge gazeta. Altfel nu putem rezolvi sortorile DVoastre.

preotul local Pr. Romul Moldovan protopop onorar, a urât I. P. S. Sale bun venit în mijlocul turmei credincioase.

S'a slujit apoi o liturghie arhierască, după care I. P. S. Sa a vorbit despre îndatoririle creștinești și sf. împărătașenie. La sfârșitul sf. liturghii s'a făcut slujba parastasului pentru eroii căzuți în actualul război.

După terminarea sf. liturghii I. P. S. Sa a vizitat cantina școlară, admirând mult cele văzute. D-na Maria Baciu a donat cu acest prilej I. P. S. Sale o admirabilă perinuță cusută în motive românești. La orele 13, la casele parohiale s'a servit prânzul, după care înaltul Păstor cu suita sa s'a reîntors la Blaj, lăsând în sufletele credincioșilor din comuna Veștem clipe de neuitat și mângâieri sufletesti de neprețuit.

Troia pentru un eiou

Părinții Tănase Socaciu și Maria Vladislav din comuna Ponor, jud. Hunedocara, în amintirea fiului lor erou Tănase, au ridicat o frumoasă troia în curtea bisericii de aici. Acest erou făcea parte din Bat. 7 Vânători de Munte (Deva) și a căzut vitejește în luptele dela Sevastopol. Troia ridicată este din marmoră și a costat peste 70.000 Lei. La actul sfințirii a participat comuna întreagă. Pe lângă părinți și alte neamuri este deplâns de frațele său Miron. În veci pomenirea lui.

CORESP.

Mare praznic la Straja

Ziua de Duminecă 7 Noemvrie, a fost o zi de mare sărbătoare pentru Străjeni. În aceasta zi s'a sfințit în cadre sărbătorești un monument în amintirea eroilor din comună, morți în războiul reîntregirii. Slujba sfințirii s'a început după amiaza la orele 2, luând parte dl profesor Eugen Hulea, președintele despărțământului „Astrei” Alba-Iulia; împreună cu Dr. Pompiliu Peculia, primpretorul plasei, precum și un frumos mănunchiu de cărturari din satele din jur. De asemenea au mai luat parte comunele: Hăpria, Dumitra, Berghin și Henig. Fiind o zi frumoasă de toamnă, a fost atâta lume de față, încât rar i-se dă omului să vadă așa ceva în viața lui.

Monumentul, care este de toată frumuseța, a fost ridicat prin strădaniile Părintelui Nicolae Pușcă, preotul local, și prin jertfele credincioșilor din comună, între cari distinsul profesor universitar Dr. Șt. Manciulea, fără a se primi vreun ajutor de nicăiri. Monumentul costă peste două sute mii Lei; având în vârf un vultur de bronz în greutate de 70 kilograme în valoare de o sută mii Lei, comandat din București din turnătoriu de bronz a dlui V. V. Rășcanu.

După ce s'a făcut sfințirea și s'a slujit un parastas pentru eroii neamului din comună; primul vorbește Părintele Nicolae Pușcă, preamă-

rind jertfa celor morți pentru neam și patrie; mulțumește apoi tuturor acelor care i-au dat mână de ajutor pentru terminarea monumentului. In cuvinte alese mulțumește apoi distinșilor oaspeți cari au binevoit să ia parte la serbare. Ia apoi cuvântul d. profesor Hulea preș. desp. „Astrei” Alba-Iulia, vorbind despre „Temeiurile luptei noastre în răsărit”, mulțumește apoi Străjenilor și preotului lor, spunând că a luat parte la multe serbări pe sate, dar atâta lume și așa serbare frumoasă n'a văzut nici când.

Intre cuvântări apoi, și la sfârșit s'au cântat unele cântece și s'au spus poezii de către școlari, sub conducerea pricepută a dlui inv. dir. I. Danciu.

Monumentul a fost împodobit de flori și cununi frumoase, făcute de doamnele învățătoare: Eugenia Pușcă și Ana Danciu. In sunetele imnului „Deșteaptă-Române...” serbarea ia apoi sfârșit.

Seara, s'a servit apoi, o masă oaspeților, la casele parohiale, de către doamna și Părintele Nicolae Pușcă. Această zi frumoasă nu se va șterge nici când din inimile noastre.

(Coresp.)

Ticvaniul-Mare — Garaș

Reorganizarea comitetului Reuniunii Mariane

Duminecă, 31 Oct. a. c., în sala Reuniunii de lectură (Casina) din Ticvaniul-Mare s'a făcut reconstituirea comitetului Reuniunii Mariane. Această reuniune a dezvoltat o frumoasă activitate în ultimii ani. Pe teren spiritual membrele ei s'au năzuit a trăi o viață creștinească model prin participarea regulată la sf. Liturghie, spovediri și cuminecări dese, iar un număr de 28-30 membre prin cuminecare în fiecare primă Vinere din lună. Dacă, începând din anul 1940, s'au putut face fără întrerupere slujbe publice în fiecare seară, aceasta se datorește în mare parte și membrilor Reuniunii Mariane cari, participând înșiși, au atras și alți credincioși la biserică. Au fost timpuri când seară de seară biserica era arhiplină. Ingrijirea bisericii și în special înfrumusețarea altarului îi revine numai Reuniunii Mariane, care se achită strălucit de această obligație. Aceeași râvnă o arată și în cadrul comitetului misionar parohial.

Vechiul comitet nu mai era însă în măsură să poată conduce Reuniunea, însăși prezidenta fiind plecată de mai mulți ani din parohie.

În prezența On. V. Coprean și I. Căiman, membrele reuniunii au ales cu unanimitate noul comitet compus din: d-na Elisabeta Jurea, prezidentă, d-na Cornelia Coprean, secretară, d-na Lenuța Căiman controloră și d-na Florica Robu casieră.

La sfârșit On. V. Coprean arată că de noul comitet se leagă nădejdea organizării sistematice a întregii activități mariane. Roagă noul comitet și pe membrele reuniunii să-și

Războiul cu Rusia

Armatele sovietice din apropierea Kiewului, pentru a se apăra contra atacului german, au fost întărite cu trupe blindate, artilerie și infanterie aduse din partea stângă a Niprului. Generalul Vatatin se pregătește din greu ca să oprească înaintarea germană din această parte a frontului.

Germanii au recucerit terenuri importante la sfîntit de Jitomir, la mieznoapte de Cernihov și la răsărit de Brusilov. Ei se află acum la 50 km depărtare de Kiew.

În regiunea Coresteu, trupele germane prin contra-atacuri puternice au zdrobit câteva unități rusești.

La Gomel și Mehilev, Germanii s'au retras spre sfîntit, unde au găsit un loc mai potrivit pentru apărare. Orașul Gomel a fost evacuat.

La sfîntit de Nevel, Germanii își continuă înaintarea.

În apropierea Cricevului mai multe grupuri de forțe sovietice au fost încercuite și nimicite.

Îndrepte întreaga activitate spre apostolatul laic, atât de necesar în zilele de azi.

CORRESPONDENT

Sinod protopopesesc

În ziua de 13 Nov. a. c. proștimea gr. cat. din vicariatul Hațegului și-a ținut obișnuitul sinod de toamnă la Hațeg.

În dimineața zilei s'a slujit sf. Liturghie, la care s'au împărtășit cu sfântul trup și sânge preoții și credincioșii.

La ora 10 păr. vicar Romul Stoica deschide sinodul și prin cuvinte simțite arată greutățile prin care trece biserica lui Cristos, cerând preoților, ca prin vlața și lupta lor să fie tuturora pildă. Urmează apoi predarea lecției „persecuțiile Bisericii” ținută de păr. Fărcaș, iar critica lecției de păr. Valer Nicola. Ca și cu alte ocazii păr. călugăr iezuit G. Fireza ține o conferință despre „Erorile comunismului ateu”. Pentru frumoasa conferință păr. vicar îi aduce mulțumirile clerului districtual și-l roagă, ca și cu alte ocazii să țin astfel de conferințe.

După ce s'au dat unele îndrumări administrative, păr. vicar încheie sinodul, cerând preoților să fie totdeauna la datorie.

Intre Nipru și Pripet se dau lupte crâncene.

Pe frontul din Crimeea nu s'au făcut schimbări importante.

Războiul din Italia

În săptămâna trecută pe frontul italian s'au dat numai lupte locale.

Generalul Eisenhower se pregătește pentru o mare ofensivă, pe care vrea să o înceapă cât de curând cu toate că timpul este foarte rău din cauza ploilor.

Armata 5-a americană și armata 8-a engleză au primit forțe noi.

Declarațiile primului ministru sârb

Generalul Nedici, prim-ministrul Serbiei, vorbind despre mersul războiului, a declarat că Germania nu poate fi învinsă. Ea este foarte bine pregătită, așa că ar putea continua războiul încă cinci ani.

În încheiere, primul ministru sârb a atăcat pe cei cari sunt alături de Anglia, spunând că Serbia va trebui să treacă de partea Germaniei, pentru că numai în felul acesta Sârbii își vor recâștiga independența.

Cari vor fi granițele Rusiei

Postul de radio Moscova a răspândit o știre primită dela Londra, după care comisiunea parlamentară anglo-sovietică a declarat, că granițele Rusiei vor fi cele din anul 1941. Aceasta înseamnă că Basarabia și Bu-

Viață prin massarea inimii cu mâna

Un chirurg japonez a săvârșit un lucru cu totul extraordinar. Medicul militar Fujimoto era ocupat într-o zi cu tăierea piciorului drept al unui pilot grav rănit, într'un spital de campanie, când observă că inima bolnavului amenința să se oprească. Cum toate injecțiile rămăneau fără rezultat, doctorul Fujimoto se hotărî să facă încercarea de a înviora mușchiul inimii prin masaj (frecare) cu mâna. Deschise cu cuțitul coșul pieptului și după vreo două minute de masaj a inimii, făcut cu mare băgare de seamă, reuși să convingă inima să bată din nou. Pacientul a eșit cu bine din sala de operații.

covina vor ajunge din nou în mâinile Rușilor.

În ce privește Polonia de răsărit. Rușii spun că o vor ține pentru ei. Ei susțin că Polonezii au ocupat pe nedrept în anul 1920 această parte a Poloniei, deoarece acolo sunt numai ruteni și ucranieni.

E ușor să faci planuri, dar e greu să le implinești. Granițele țărilor le vor dicta aceia cari vor câștiga războiul, nu Rușii, cari vând pielea ursului din pădure, înainte de a-l fi împușcat.

După conferința dela Cairo

Englezii urmăresc o debarcare a aliaților în Balcani. Pentru a-și ajunge scopul, au cerut Turciei, ca să-i lase, să formeze baze militare în Turcia.

Zilele trecute, ambasadorul turc dela Londra a predat guvernului englez răspunsul Turciei la cererile engleze. Până acum nu se cunoaște încă conținutul răspunsului. El cuprinde hotărârile luate de grupul parlamentar al partidului poporului. În ședința secretă ținută la Ankara, despre care am scris în numărul trecut al gazetei.

Bombardarea Berlinului

Într'una din nopțile trecute, bombardiere britanice au atăcat Berlinul, pe o vreme complet noroasă.

Știrile venite din capitala Germaniei anunță că au fost pagube mari în rândurile populației. Englezii au bombardat mai ales cartierele muncitorești.

Comunicatul oficial spune că au fost aruncate bombe și asupra reședințelor unor reprezentanțe diplomatice (ministri) ale câtorva state neutre.

Pierderile grele ale Englezilor încă nu au fost socotite. Londra recunoaște că au pierdut două bombardiere, ceea ce înseamnă că pierderile sunt cu mult mai mari.

Când se va gâti războiul?

D. Patterson, subsecretar de stat la departamentul războiului din Statele Unite, a declarat la Washington, că războiul se va termina numai în anul 1945.

După părerea sa, cele mai grele lupte se vor da în anul 1944.

„Anul 1944 — a spus ministrul american — va fi anul hotărîtor, iar în anul 1945 se vor da loviturile ultime“.

Rămâne să vedem, dacă se adeveresc cele spuse de d. Patterson.

Războiul Japoniei

Intre armatele japoneze și chineze se dau lupte grele.

În ultima ofensivă, care a ținut trei săptămâni, Japonezii au zdrobit patru armate chineze. Planurile Chinezilor, cari urmăreau o mare bătălie în China centrală, au dat greș.

În regiunea Finchhafen, Englezii au pierdut cinci vapoare mari de războiu.

Operațiunile japoneze se întind pe un front cam de 450 Km.

Americanii au debarcat armate noi în arhipelagul Gilbert.

Politica Bulgariei

Intr'o cuvântare, deputatul bulgar Dimitri Andreeff a declarat că Bulgaria va continua să meargă pe drumul regelui Boris. Telul politicii bulgare este, de a menține ordinea internă și pacea în Balcani.

D. Andreeff a mai spus că Bulgaria trebuie să meargă alături de Germania, pentru că numai astfel își poate păstra liniștea internă și externă.

In Liban s'a făcut din nou liniște

În urma cererilor Angliei, Francezii au eliberat pe toți deținuții libanezi.

Președintele statului și ministrul și-au luat din nou posturile în primire.

La Cairo se crede că președintele Libanului nu va face nici o schimbare în guvern.

Astăzi drapelul libanez flutură iarăși pe instituțiile publice. După câteva săptămâni de revoluție s'a făcut din nou liniște în Liban.

Știri scurte politice

Ministrul de externe al Croației a declarat că poporul croat va lupta și mai departe contra bolșevismului.

Englezii au bombardat orașul francez Toulon. Populația civilă a avut pierderi mari. Sunt 352 morți și 527 răniți.

La Madrid (Spania) au fost arestați 14 comuniști, cari în timpul războiului civil au omorât un

număr mare de naționaliști spanioli și mai mulți călugări.

Contrar unor zvonuri, se află din Berlin că guvernul german nu se mută din capitala Germaniei.

Japonezii au capturat dela Chinezi 573 vapoare.

Marele submarin englez „Trooper“ a fost scufundat de Germani.

Londra și orașul englez Dover au fost bombardate de aviația germană

Știrile săptămânii

Primcuratorul din Deva decorat de Papa. Preatericatul Parinte Papa Pius XII a binevoit a decora pe dl primcurator dela Deva, avocatul Dr. Eugen Tetar, cu „ordinal s'ântelui Silvestru în grad de cavaler“. Ii gratulăm din inimă!

În sfârșit! Aflăm din „Monitorul oficial“ Nr. 257 din 2 Noembrie 1943 că a apărut decretul lege Nr. 723 în baza căruia toate buciile fostelor școli primare confesionale, cari după 1918 au devenit școli de stat, sunt și rămân proprietatea parohiilor respective.

Calendarul nostru recomandat în „Sionul Românesc“ din Lugoj Nr. 20—21 din 15 Noembrie recomandă călduros „Calendarul dela Blaj“, ceace nu poate decât să ne bucure.

Consfînțire la inima maicii Domnului. Aflăm din „Sionul Românesc“ că P. S. Dr. Ioan Bălan al Lugoșului, a ordonat ca în ziua de 12 Decembrie 1943 toate parohiile din Dieceza Lugoșului să facă actul consfînțirii la inima neprihănită a Maicii Domnului, aceasta, pentruca nenorocirile să fie îndepărtate sau micșorate, după făgăduința sfintei Fecioare dela Fatima.

Examenul de gr. II pentru învățători. Examenul pentru înaintarea învățătorilor la gradul II va începe în ziua de 25 Ianuarie 1944. La examen se pot înscrie învățătorii cari aveau dreptul să se înscrie la examenul din August, însă nu s'au înscris, precum și acei cari au fost înscrisi, dar nu s'au putut prezenta la examen. Înscrierile se fac prin inspectoratele școlare regionale până la data de 1 Ianuarie 1944.

Parastas pentru Vasile Lucaciu. Duminica trecută s'a stăruit la biserica română unită din București (strada Polovă) un parastas pentru odihna sufletului marelui

luptător ardelean Dr. Vasile Lucaciu. A luat parte un număr mare de credincioși.

Pentru însămnățările din Bucovina. Printr'un Decret-Lege, s'a aprobat, pentru câmpărea semințelor destinate însemnățării de primăvară din Bucovina, un împrumut de 40 milioane lei. Din acești bani se va câmpăra grâu de primăvară și secară. Această măsură este un ajutor frumos, pentru p'ugarii din vesela noastră Bucovină, sărăciți pe urma războiului.

Căsătorie. Zilele trecute s'a celebrat la Sibiu căsătoria d-lui Dr. Ștefan Pasca, șef de lucrări la Universitatea din Sibiu, cu d'șoara Viorica Lascu, amândoi refugiați de pe Valea Someșului. Dorim tinerilor viața cât mai lungă și cât mai fericită.

În atențiunea pensionarilor. Pensionarii de Stat, cari sunt înscrisi la Economatul județului Târnava Mică, se pot aproviziona cu talpă și încălțăminte gata, în ordinea depunerii cererilor, la biroul Economatului din Blaj, strada Regina Maria Nr. 11, în curte.

Monument lui Avram Iancu la Brad. Atam știrea că „Astra“ va ridica la Brad, în fața liceului, un monument lui Avram Iancu. Chipul eroului dărz dela Vidra a fost turnat în bronz de către sculptorul ardelean dl Radu Moga. Monumentul lui Iancu dela Brad va aduce aminte trecătorilor viața sbuciată a regelui munților, care a înebunit de durere, văzând că drepturile Ardealului nu au fost împlinite cu toate jertfele făcute de moșii săi dragi.

Furtul din Ciugud. Tânărul Petru Muntean din comuna Ciugud, județul Alba, a furat locuitorului Iosif Pușan suma de 97.300 Lei. Cu banii furați s'a dus la Abrud, unde i-a cheltuit pe toți cu o femeie stricată. După acestea s'a reintors din nou în Ciugud. Pentru a face rost de alți bani de cheltială, a spart locuința săteanului Fehete Ioan Herlea, dela care a furat 55 mii Lei, precum și alte lucruri casnice în valoare de peste 20 mii Lei. În cele din urmă fiind prins, a fost înaintat Curții Marțiale. La multe te duce viața destrăbălată.

Cum își știu apăra interesele alte neamuri. Lituania este un stat mic catolic, în partea de miazănoapte a Europei, hotarnic cu Rusia. Oam 1 milion de letuani locuiesc în America. Aceștia, auzind că Rusia vrea să cuprindă Lituania în brațele sale, l-au rugat pe unul dintre cei mai de seamă preoți ai lor, pe Par. Dr. I. A. Karalius, să intervină la dl Roosevelt, prezidentul Statelor Unite Nordamericane, ca să nu-i lase încorporați de Rusia, fiindcă ei nu sunt Slavi,

nici ortodocși, ci popor a parte, care a primit religia catolică încă dela 1386. Dl Roosevelt i-a și făgăduit acestui preot că va interveni în acest înțeles la conducătorii de astăzi ai Rusiei.

Prințul moștenitor al Italiei a fost atacat de avioane. O știre engleză anunță că prințul moștenitor Umberto al Italiei a fost atacat de avioane germane. Prințul se afla în automobil, când au spărut avioane Stuka, cari au bombardat trupele italiene. Din suita prințului, care a scăpat ca prin minune, au fost omorâți 4 soldați.

Avion prăbușit în timpul zborului. Se află din Spania, că în apropierea orașului Rio de Janiero s'a prăbușit un avion de al marinei Statelor Unite, care avea pe bord documente importante pentru ambasada Statelor Unite din Brazilia. Cei 18 oameni, cari se aflau în avion, au murit pe loc.

Ajutor la gazetă am primit dela următorii abonați 10.174. Gavril Maioreșcu Târnăveni 360 lei, 11.756. Năța P. Fita-Bahoci 50 lei, Com. 315. Pompiliu Simoșetti protopop onor. Râșinari 100 lei, 4129. Urs. Gheorghe-Petrila-Lonea 240 lei, 7011. Gavril Ardelean-Petrila-Lonea 60 lei, P. S. Dr. V. Aftenie episcop, București lei 720. — Le mulțumim din inimă. Banul Damnezeu să-l răsplătească înmiit.

A murit pregătindu-se pentru sf. liturghie. În ziua de 19 Noembrie caonicul onorar Gheorghe Muntean, fost vicar episcopesc gr. cat. la Timișoara, la orele 6,30 dimineața își făcea rugăciunile de pregătire la sf. liturghie și se îmbrăca, fiind gata de plecare, când deodată a căzut și a murit. Adormitul în Domnul a fost vreme de 50 de ani preot, protopop și vicar episcopesc și a fost un preot după islama lui Cristos. L-a iubit toată lumea și l-a respectat. El moare în vârstă de 80 de ani, după ce a ajuns la cele mai înalte trepte bisericești și a fost distins și de M. Sa Regele cu „Răsplata Mucii pentru Biserică, cl. I.“. Slugă bună și credincioasă, intră întru bucuria Domnului tău!

Cât e de bine în Rusia Sovietică ne arată un caz de curând întâmplat la New York în Statele Unite. Conducătorul misiunii militare sovietice de acolo, generalul Gotovțev a fost rechemat la Moscova. Generalul însă, știind că-l așteaptă moartea sigură, a fugit în Mecic, de unde nici nu mai are de gând să se mai reîntoarcă. În schimb, dacă nu merge el acasă, bolșevicii îi vor nimici familia, că așa este obiceiul lor. Nici când nu-i lasă adică pe trimișii bolșevici cu familie cu tot, ci le rețin familiile acasă, ca, în caz de fugă, să-și

pedepsească pe acestea. Deci, vai și amar de familia generalului Gotovțev.

Viață lungă. În Beregszász, o comună din Ungaria de miază-noapte trăiește o colăriță, care a împlinit de curând 110 ani de viață. Ea merge și acum zilnic cu coșarca la piață și vinde poame regulate, fără să se p'angă de frig sau de oboseală.

Atacat de șerpi. Tânărul Lița Blaj a lui Ionci din comuna Orșova jud. Mureș, teritorial cedat, se întorcea acasă cu carul dela pădure, când l-au înconjurat și atacat în drum 4 șerpi, fiecare de câte 15 cm. de lungi. Tatăl său, care era împreună cu el, văzând primejdia, a scos țapasa dela car și a omorât 3 șerpi, iar al patrulea s'a furișat în toliș.

Declararea vinului și a rachii. Pana la 21 Decembrie, toți producătorii de vin și rachii sunt obligați să declare la circumscripția de constatare, cantitatea băuturilor spirtoase pe care au avut-o în depozit în seara zilei de 9 Noembrie. În declarații se va arăta separat vinul din anul acesta și separat cel din anul trecut. Cantitățile de vin și rachii se vor arăta în litri, arătându-se și țaria lor. Cei care nu vor declara băuturile, sau vor da declarațiuni neadevărate, vor fi pedepsiți.

Să grijim de copii. În timp ce părinții se aflau în câmp la lucru, fetița Marina Lungoia din comuna Râșinar, județul Sibiu, în vârstă de 5 ani, jucându-se cu focul din sobă, s'a aprins. Când s'a întors de afară sora ei mai mare, care era cu ea acasă, a găsit-o arzând în urma arsurilor primite, micața nefericită încetat din viață.

Sinod vicarial din Timișoara
pentru monumentul lui Iacob Mureșianu

Joi, în 18 Noembrie a. c., s'a ținut la Timișoara sinodul preoților din vicariatul Timișoarei, sub prezidiul Păr. Dr. Iuliu Rațiu, vicar episcopesc. S'a început cu sf. Liturghie, apoi trecându-se la școala primară de fete, Păr. Ioan Crișan din Drăgășina a predat lecția catehetică despre „Persecuțiile Bisericii”. În sinod s'au luat hotărâri de mare însemnătate pentru binele bisericii.

S'a mai hotărât ca din salariul de pe luna Noembrie, fiecare preot din vicariat să contribuie cu suma de 250 Lei, pentru monumentul, pe care Păr. canonic Iuliu Maior dela Blaj, se străduiește să-l ridice la mormântul marelui compozitor Iacob Mureșianu. S'a rugat Episcopia de Lugoj, ca reținând acești bani să-i trimită la destinație. În cre-

A apărut „Calendarul dela Blaj”

După ce calendarul s'a tipărit cu bani luați împrumut, nici noi nu putem da nimănui calendarul pe așteptare ca anul trecut, ca apoi să nu ne putem încasa banii cu anii. Acuma nimenea nu mai vinde nici un fel de marfă pe așteptare, și, după atâtea păcăleli, ne-am învățat, în sfârșit, și noi minte.

Facem excepție singur cu Onorații Preoți, cărora le trimitem calendarele și pe așteptare, până încasează și dâșii banii dela cetitori. Ii rugăm însă, să nu întârzie.

Iată cum se poate primi calendarul nostru:

Toți abonații, cari sunt în rând cu abonamentul pe anii trecuți, și ne trimit, cel mult până la 31 Decembrie 1943 înainte și abonamentul întreg de 500 Lei pentru anul viitor 1944, primesc calendarul în cinste prin poștă. Însă noi nu putem garanta că-l vor și primi, pentru că îl trimitem numai simplu, nerecomandat. Ceice doresc să fie siguri de primirea calendarului, să ne trimită deodată cu abonamentul un plus de 20 Lei pentru taxa de recomandare. Altfel li-l trimitem simplu.

Cine comandă un calendar, trebuie să ne trimită 80+15=95 Lei,

pentru ca să-l trimitem simplu; recomandat costă 130 Lei.

2 calendare costă 160+25=185 Lei.

De aceea e bine, să se întovărășească mai mulți inși și să ne trimită prețul calendarelor deodată prin preot. Și anume:

4—9 calendare costă 240—720 Lei plus 60 Lei spese poștale și 5%=40 Lei timbre (contribuție națională).

La 10 calendare dăm unul rabat, sau calendarele le socotim în loc de 80 cu 72 Lei. Așadar 10 calendare costă 720 Lei + 70 Lei spese poștale plus 40 Lei timbre = 830 Lei.

20 calendare costă 1440 Lei + 80 Lei spese poștale + 75 Lei timbre = 1595 Lei.

30 calendare costă 2160 Lei + 90 Lei spese poștale + 110 contribuție națională = 2360 Lei.

Dela librării calendarul se poate avea cu 80+5 contribuție națională = 85 Lei exemplarul.

Cel mai bun lucru este, să-l preia cineva aici la Redacție, ori să și-l procure prin preot.

Să vă grăbiți însă, pentru că am tipărit mult mai puține calendare decât anul trecut.

Cunoștințe folositoare

Creșterea și îngrijirea vitelor

„Vitele scot sărăcia din casă”, — spune proverbul românesc.

Proverb frumos și cu mult tâlc și sămbure de adevăr. Dar, cu toate acestea, vitele nu sunt îngrijite și hrănite cum trebuie.

Trecând prin comune și târguri, vizitând gospodăriile plugarilor, rămâi foarte urât impresionat, văzând vite slabe și pline cu gunoi vechiu, care a format solzuri pe șoldurile săracelor animale necurățite; observi grajduri scunde, întunecoase și umede, lipsite de lumină și deci de efectul binefăcător al soarelui, și numai atunci îți dai seama, din ce cauză Românii noștri nu mai ies din sărăcie.

Este rușinos și păcat de Dumnezeu, să chinuști astfel vitele.

Vitele bine curățite, nu numai că sunt frumoase, dar prin curățire porii pielii se deschid, sângele circulează mai bine și mai repede, animalele mănâncă cu mai multă poftă,

dința, că și alte districte protopoști vor face la fel, preoții s'au exprimat dorința, că dacă se va aduna o sumă mai mare decât cea necesară ridicării monumentului, plusul să se folosească pentru tipărirea liturghiei marelui dispărut.

Sinodul s'a încheiat într-o atmosferă de caldă frățietate.

P. GHEORGHE MEDOIA

hrana e mai bine digerată, deci vitele curățite folosesc nutrețul mai bine și cresc mai repede, decât cele necurățite.

Grajdurile trebuie așezate pe locuri uscate, cu fața spre miazăzi și trebuie prevăzute cu 2—4 ferrești, de mărimea 75/85 cm., deoarece numai în felul acesta animalele vor avea aer curat și lumină, atât de necesare pentru sănătate.

Plugarii cari vor să construiască grajduri noi, ori vor să-și îndrepte cele existente, să se adreseze inginerilor agronomi dela Camerele și Ocoalele Agricole, unde găsec planuri și sfaturi bune, în mod gratuit.

Toți plugarii trebuie să se trezească și să-și dea seama că nu mai merge cu atâta delăsare și indiferență și trebuie să dea importanță cuvenită creșterii animalelor, deoarece numai „vitele bune și bine îngrijite scot sărăcia din casă”.

Ing. Agr. Șef Victor Rusu

Fel de fel

Pișcătura purecelui

În fiecare pișcătură de purice pătrunde în rana provocată o cantitate de otravă, care este însă atât de redusă încât abia un milion și jumătate de purici pot da împreună otravă cât o picătură de apă. Și totuși această otravă puțină provoacă la mușcătura puricelului acea mâncărime neplăcută, urmată de scărpinat.

Cel mai mic ceas din lume

Ceasornicarul Camille Festernaers din Saint Trond în Belgia, care acum câțiva ani a montat cel mai mic ceas din lume într'un inel, a terminat de curând, după o muncă de trei ani, un al doilea ceas de acest fel, care este și mai mic decât primul, pierdut acum patru ani. Noul ceas pitic se poartă deasemenea în formă de bijuterie la înel.

Poșta gazetelor

Preot I. Todoran-Gogan. Ați plătit 100 Lei pe 1941 și 1942 pentru următorii abon.: 10208 Mureșean Aron 100 Lei pe 1942, 9703 Boliță Iosif crăsnic 100 Lei pe 1941 și 100 Lei pe 1942, 10212, Rațiu Aron 100 Lei pe 1941 și 100 Lei pe 1942, 10213, Rusu Ionel 100 Lei pe 1941 și 100 Lei pe 1942, 9700, Boliță Iosif cantor 100 Lei pe 1941 și 100 Lei pe 1942, 10207 Boliță Nic. cel Mare, 100 Lei pe 1941 și 100 Lei pe 1942.

Nr. 9709 Crețu Gh. Cantor. Aveți restanță pe 1943 Lei 315.

13340-13341 Mihai Ioan și Mihai Nicolae Cujir Achitat ab. pe 1943 și 1944.

10956. Gh. Duma-Partoș. Primit 1000 Lei.

400 Lei 1943. Lei 500 pe 1944 și 100 pentru monumentul lui I. Mureșianu.

C. 391. Pr. Chira Teodor-Vâlcelele Bore. Primit Lei 400. Achitat pe 1943.

C. 332. Oficiul Parohial-Suncuiș. Restanță de Lei 693 provine prin ridicarea ab. la 400 Lei și nu 340 Lei. Am luat măsurile ca să vă meargă regulat 18 exp.

C. 390. Oficiul Parohial-Ponor. Fiecare abonat datorează 300 Lei pe anul 1943. Deci total 4200 Lei. Rabatul este de 400 Lei (10%). Rest de plată 3780 Lei.

960. Cristorean Simion cantor Telet. de jos. Ați achitat pe anul 1943 Lei 300. Abonamentul s'a ridicat la 400 Lei.

12594. Hecemiuc Lindmila. Primit Lei 25 X. 200 Lei. A h tat aomplect pe 1943.

11756. Nița P. Fita-Bihoci. Primit 650 Lei.

9864 Rada Trandafir, brigader silv. Primit 500 Lei, pe cari i-am trimis în restanță pe anul 1942 și 1943. Pentru ca să primiți Calendar trebuie să achitați pe anul 1944 de 500 Lei. Dela părinți n'am primit nimic.

Parohia română unită, Petrița. Locuș. Am primit Lei 1895 pentru ab. trimis.

Preot Gh. Medoia-Comloșul Mare. Primit 500 lei. pentru ab. Ioan Pribeag pe anul 1944.

13593 Herciu Ioan Of. Militar 345 Av. de plată lei 200 pe anul 1943.

8989. Ioan Pintea. Am primit Lei 1000. Introdus 500 lei pentru Nr 8989 și 500 pentru Nr. 13,931.

8866. Cozma Iosif Saicău. Primit în lei 1943 — 400 lei și 26 Noembrie 1943 — 500 lei abonamentul pe 1944.

13,942. Crintoni Mihai Satul Brezoara. Cărțile cerute se află la librărie și costă 140 lei. Trimiteți 140 lei și pentru poștă 40 lei. Le trimitem noi.

Nr. 700 1943—44

Aviz

La Școala Tehnică Industrială Bă se află de vânzare un motor cu fierăstrău de tăiat lemne și toate accesoriile. Se poate întrebuința și pentru pus în mișcare o batoză de 800—900, precum și la pompe moară cu ciocănele, etc.

Mașina este în funcțiune și se poate vedea la școală în orice oră în orele de serviciu.

DIRECȚIUNEA

117 (1—1)